

Miks rakendada ISO 14001:2015 standardile vastavat juhtimissüsteemi?

Evelin Kurmiste
sertifitseerimisdivisjoni juht

12.06.2023 Tallinn

Miks ettevõttele keskkonnajuhtimissüsteem?

Keskkonnajuhtimissüsteemi rakendamine on vabatahtlik,

kuid juhtimissüsteemi olemasolu:

- tagab süsteemse lähenemise
- annab konkurentsieelise
- tagab hankel osalemiseks vajalikud nõuded
- annab kindluse koostööpartneritele ja klientidele
- tagab ühtsed kontrollimise alused kõigile sertifikaati omavatele ettevõtetele

- Keskkonnajuhtimissüsteemi üheks eesmärgiks on luua võimekus kaitsta keskkonda organisatsiooni poolt avaldatava kahjuliku mõju vältimise või leevendamise kaudu. Teisalt tagada ettevõttele keskkonnahoidlik ja tulemuslik tegevus.
- Keskkonnajuhtimissüsteemi on lihtne integreerida teiste juhtimissüsteemidega kuna enamlevinud standardid on sarnase ülesehituse ja nõuetega.

ISO 14001:2015 standardi struktuur:

4 Organisatsiooni kontekst

5 Eestvedamine

6 Planeerimine

7 Tugi(protsessid)

8 Toimimine

9 Tulemuslikkuse hindamine

10 Parendamine

Organisatsiooni tippjuhtkonnal on valmisolek keskkonnajuhtimissüsteemi rakendamiseks ja selle järjepidevaks parendamiseks.

Kokku on lepitud eesmärgid ning tähtajad ja eesmärkidega tegelejad/vastutajad.

Olemas on kompetentne personal.

Organisatsioon hoiab toimivana dokumenteeritud teabe määral, mis on vajalik selleks, et olla kindel protsesside kavakohasest elluviimisest.

- Keskkonnajuhtimissüsteemi protsesside ja süsteemi kui terviku juhtimist on võimalik saavutada, kasutades *PDCA (planeeri-teosta-kontrolli-parenda)* tsüklit koos üldise keskendumisega riskipõhisele mõtlemisele eesmärgiga võimalusi ära kasutada ning soovimatuid tulemusi ennetada.

Riskipõhise mõtlemise mõiste on olnud keskkonnajuhtimissüsteemi standardi eelnevates redaktsioonides enesestmõistetav. Kehtivas standardi versioonis on nii riskide kui ka võimalustega tegelemisele oluliselt enam tähelepanu pööratud ning selline riskipõhine lähenemine loob aluse keskkonnajuhtimissüsteemi mõjususe tõstmisele, paremate tulemuste saavutamisele ja negatiivsete mõjude vältimisele.

Keskkonnajuhtimissüsteemi määratletud käsitusala piires peab kindlaks määrama keskkonnaaspektid, mis seonduvad tema tegevuste, toodete ja teenustega, mida organisatsioon võib ohjata ja mida ta võib mõjutada, ning nendega seonduvad keskkonnamõjud, kaalutledes organisatsiooni toote ja teenuste kogu elutsükli vaadet.

Organisatsioon peab sisse seadma, ellu viima ja toimivana hoidma protsessid, mis on vajalikud võimalikeks hädaolukordadeks valmistumiseks ja neile reageerimiseks ning perioodiliselt katsetama planeeritud meetmeid.

Organisatsioonil:

- tuleb määrata seirataavad ja mõõdetavad näitajad,
- tuleb määrata seire, mõõtmise, analüüsi ja hindamise meetodid
- tuleb määrata seire ja mõõtmise ning tulemuste analüüsi ajad
- kasutatavad seire- ja mõõteseadmed on kalibreeritud või taadeldud ning töökorras
- keskkonnajuhtimise tulemuslikkust tuleb hinnata
- edastama asjakohase keskkonnavalase tulemuslikkuse teabe nii sisemiselt kui ka väliselt asjakohastele osapooltele
- tulemused tuleb dokumenteerida

Planeeritud ajavahemike järel tuleb läbi viia:

- ✓ Siseauditid, et hinnata vastavust organisatsiooni püstitatud nõuetele, standardi nõuetele ning hinnata toimimise mõjusust
- ✓ Juhtkonnapoolseid ülevaatusi

Keskkonnajuhtimissüsteemi tuleb järjepidevalt parendada, et tagada juhtimissüsteemi sobivus, piisavus ja mõjusus keskkonna tulemuslikkuse suurendamiseks.

Parendamise eesmärk on:

- protsesside parendamine mittevastavuste vältimiseks
- keskkonnanõuetele vastavuse parendamiseks
- keskkonnajuhtimissüsteemi tulemuste parendamiseks

Parendamine võib sisaldada parandamist, korrigeerivat tegevust, järjepidevat parendamist, läbimurdelist muutust, innovatsiooni ja reorganiseerimist.

Keskkonnahoidlikku juhtimist!

Kontaktandmed:

AS Metrosert

Teaduspargi 8, Tallinn

www.metrosert.ee

evelin.kurmiste@metrosert.ee